

Handläggare
Klara Allenmark
Telefon: 08-50818088

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2026-02-19

Samråd om förslag till Gökdalens biotopskyddsområde

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på samrådsremissen om förslag till Gökdalens biotopskyddsområde.

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har tagit fram ett förslag om att inrätta ett biotopskyddsområde i Gök dalen, beläget inom Farsta stadsdelsområde. Syftet är att bevara och utveckla naturvärden knutna till äldre trädmiljöer samt att stärka områdets funktion inom stadens gröna infrastruktur, särskilt avseende barrskogsmiljöer.

Biotopskyddet innebär restriktioner mot verksamheter och åtgärder som kan skada naturmiljön. Det finns möjlighet att ansöka om dispens om särskilda skäl föreligger. För att bevara naturvärden krävs särskild skötsel, främst röjning av sly och gallring för att skydda äldre träd.

Förvaltningen är positiv till förslaget men anser att exploateringsnämnden, utöver gränsmarkering och skyltning, även bör ansvara för färdigställande skötsel vid inrättandet av området. Förvaltningen efterfrågar även en tydlig rutin för hantering av biotopskydd inom staden.

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden har tagit fram ett förslag till beslut om att inrätta ett biotopskyddsområde i Gök dalen. Förslaget har remitterats till ett antal instanser, däribland Farsta stadsdelsnämnd.

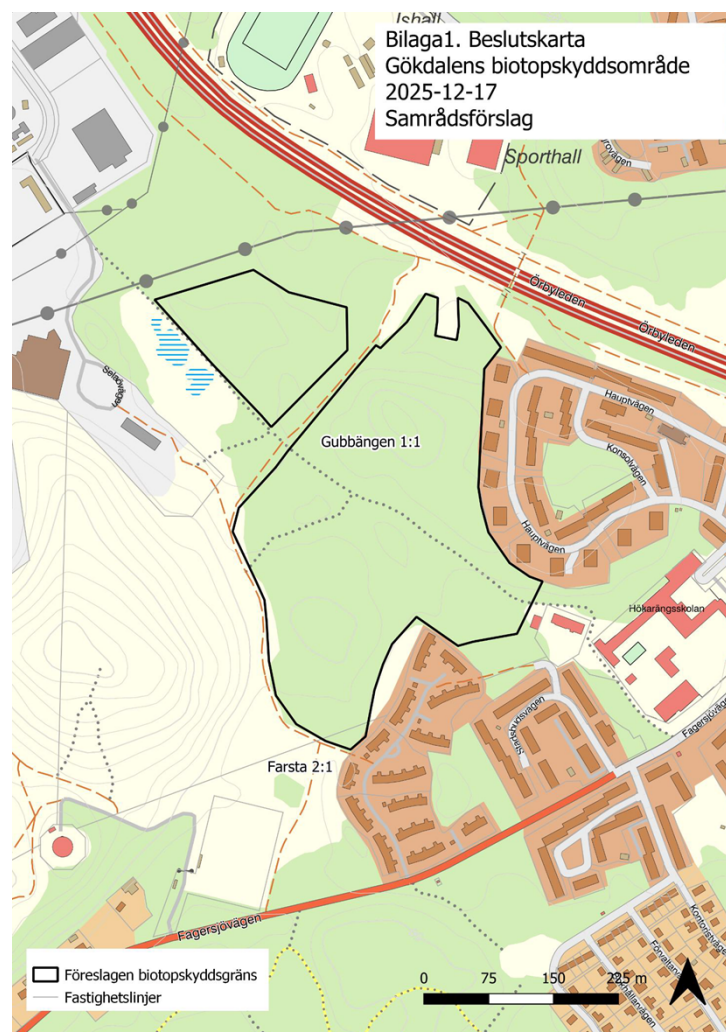
Ärendet

Skogen i Gök dalen utgörs av *mark med mycket gamla träd* med arter som är knutna till denna typ av biotop. Sådana miljöer utgör viktiga livsmiljöer för både skyddsvärda och hotade arter. Mot denna bakgrund föreslås att ett biotopskyddsområde inrättas i

Gökaldalen i syfte att bevara och på sikt utveckla de naturvärden som är knutna till äldre trädmiljöer.

Området har en viktig funktion inom stadens gröna infrastruktur, framför allt för arter knutna till barrskog. Gökaldalen utgör ett kärnområde i Stockholms ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) och utgör en länk mellan Majroskogen och Fagersjöskogen. Området är även del av den regionala grönstrukturen och ingår i Hanvedekilen samt i en regionalt viktig spridningskorridor för barr- och barrblandskog. I området förekommer många naturvårdsarter som indikerar höga naturvärden och som utgör lämpliga livsmiljöer för fler bland annat flera fladdermusarter, mindre hackspett och barrskogsmesar.

Det föreslagna biotopskyddsområdet är beläget inom Farsta stadsdelsområde, på en del av fastigheten Gubbängen 1:1, mellan Örbyleden i norr och Högdalstopparna i söder.

Figur 1: Kartan visar gränsdragningen för Gökaldalens biotopskyddsområde.

förbättras förutsättningarna för ett långsiktigt bevarande av biologisk mångfald. För att bevara områdets naturvärden krävs särskild skötsel. För detta område omfattar det främst regelbunden röjning av uppkommande sly samt gallring av träd som riskerar att beskugga äldre träd i brynmiljöer och kantzoner till skogen.

Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken är det inom ett biotopskyddsområde inte tillåtet att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön. Exempel på sådana åtgärder är avverkning av träd, borttagande av död ved, uppförande av byggnader och anläggningar samt körning med maskiner och motorfordon i terräng. Vid planering av en åtgärd ska alltid en bedömning göras om åtgärden kan skada naturmiljön. Det finns möjlighet att ansöka om dispens om särskilda skäl föreligger. Inom området löper en gasledning samt delar av en hundrastgård. Drift och underhåll av dessa anläggningar bedöms inte strida mot biotopskyddsområdets syfte under förutsättning att fastställda riktlinjer följs.

Stockholms stad är tillsynsmyndighet enligt 2 kap. § miljötillsynsförordningen (2011:13). Tillsyn sker enligt 26 kap. miljöbalken. Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken prövas dispensansökningar av Stockholms stad. Ansvarig nämnd regleras i stadens reglementen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om att inrätta ett biotopskyddsområde i Gökdalen. Förslaget bedöms ligga i linje med översiktsplanens mål om en växande, sammanhängande, klimatsmart och tålig stad.

Under rubriken *Naturvårdsförvaltning och tillsyn* beskrivs att exploateringsnämnden ansvarar för obligatoriska investeringar så som gränsmarkering och skyltning, samt att ansvaret för skötsel och underhåll i övrigt fördelas i enlighet med överenskommelser inom staden. Stadsdelsförvaltningen anser att exploateringsnämnden, utöver detta, även bör iordningsställa området i samband med inrättandet, och att stadsdelsnämnden därefter upprättar driften enligt gällande föreskrifter. Exempel på iordningsställande åtgärder är inventering och vid behov åtgärder av riskträd längs fastighetsgränser, parkvägar och utpekade stigar. Detta gäller även hantering av eventuella förekomster av invasiva arter, så som tysklönn, samt borttagande av olovligt utplacerade föremål eller tippat avfall.

Förvaltningen önskar även att en tydlig rutin tas fram för stadens hantering av biotopskyddsområden, i syfte att förenkla och tydliggöra processen i samband med inrättande av nya biotopskyddsområden.

Mänskliga rättigheter

Genom att säkerställa att området blir skyddat stärks rätten till tillgång till grönområden och naturupplevelser. Detta ökar möjligheten till god boendemiljö, hälsa och rekreation som är nära sammankopplad med mänskliga rättigheter.

Klimat- och miljökonsekvenser

Inrättandet av biotopskyddsområdet går i linje med Stockholms stads ambitioner inom klimat- och miljöområdet genom att skydda ett område med höga naturvärden.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Johanna Löfvenius
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förslag till beslut för Gökdalens biotopskyddsområde

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2026-02-03
Johanna Löfvenius, Avdelningschef	2026-02-03